

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

በጤና ሚኒስቴር

የኤካ ኮተቤ አጠቃላይ ሆስፒታል

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ

ኦዲት ሪፖርት

**መጋቢት/2015
አዲስ አበባ**

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

በጤና ሚኒስቴር

የኤካ ኮተቤ አጠቃላይ ሆስፒታል

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የኤካ ኮተቤ አጠቃላይ ሆስፒታል የተመደበለትን የመደበኛ እና የካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኤካ ኮተቤ አጠቃላይ ሆስፒታል ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ፡፡

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤

- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውነናል፡፡

ከዚህም በተጨማሪ አዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና አዲት ማከናወንን ይይዛል፡፡

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኤክስፐርት ኮተቤ አጠቃላይ ሆስፒታል ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መሣግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በመ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው፡፡

አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው፡፡

የሚከተሉት የአዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፣

ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

ለኦዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የሆስፒታሉ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፤ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፡-

1. ሆስፒታሉ በትምህርት ላይ ለሚገኙና አገልግሎት ላልሰጡ ሰራተኛ ወ/ሮ ትእግስት ግዛው ከህዳር እስከ ሰኔ ወር 2014 ዓ.ም ብር 69,030.00 ለኮቪድ የተፈቀደው የማበረታቻ አበል የተከፈለ መሆኑ፤
2. ከሆስፒታሉ በተለያየ ምክንያት ለለቀቁ ሶስት ሠራተኞች በሥራ ገበታቸው ላይ ላልተገኙበት ቀናት በድምሩ ብር 3,412.68 ደመወዝ አላግባብ የተከፈለ መሆኑ፤

ታውቋል፡፡

ከላይ በተራ ቁጥር 1 እና 2 ከተገለጸው በስተቀር የሆስፒታሉ የሂሳብ ሪፖርቶች ሰኔ 30 ቀን 2014 ዓ.ም የተመለከተውን የፋይናንስ አቋም እና የበጀት ዓመቱን የሥራ እንቅስቃሴ በኢትዮጵያ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ እንዲሁም የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት ትክክለኛውን ገጽታ ያሳያሉ፡፡

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

I. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች (Emphasise Matters)

- 1.1. ለሆስፒታሉ በበጀት ዓመቱ በየበጀት አርዕስቱ የተመደበው የተስተካከለ በጀት እና ሥራ ላይ የዋለው ከ10% (በመቶ) በላይ የሆነውን ንጽጽር ሲደረግ ብር 7,821,971.96 ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት መሆኑ ታውቋል፡፡

II. የህጋዊነት ጉዳዮች (Compliance Matters)

- 2.1 በሚኒስትሮች ምክር ቤት ግንቦት 14/2012 ዓ.ም 83ኛ መደበኛ ስብሰባ የኮቪድ -19 ወረርሽኝ በመከላከልና የህክምና አገልግሎት በመስጠት በቀጥታ በሥራው ላይ ለሚሳተፍ ክፍያ እንዲፈፀምላቸው መመሪያ ያዛል፡፡ በመመሪያው ሊሸፈኑ ሲገባቸው ያልተሸፈኑ ሰራተኞች ካሉ በመመሪያው ክፍል ሶስት መሰረት በሚኒስትሮች ምክር ቤት መመሪያው ሊሻሻል ስለሚችል ሁኔታውን በሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱ በኩል አቅርቦ ማስፈቀድ ሲገባቸው ፈቃዱን ሳያገኙ የኮቪድ-19 አበል ክፍያ ላልተፈቀደላቸው የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ተጋላጭ ናቸው በሚል የልዩ አበል ክፍያ በድምሩ ብር 6,770,099.83 ተከፍሎ መገኘቱ ፤
- 2.2 በሰኔ 30/2014 በሚታየው ሂሳብ ሪፖርት በድምሩ ብር 29,191.47 ወቅቱን ጠብቆ ያልተሰበሰበ ሂሳብ መሆኑ፤

ታውቋል፡፡

III. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

3.1 የንብረት አያያዝን በተመለከተ

መመሪያው በሚያዘው መሰረት አገልግሎት የማይሰጡ ንብረቶች ተሰብስበው ስልጣን በተሰጠው በመንግስት አካል መወገዳቸውን እንዲሁም ለንብረቶች ተገቢው ጥገናና እንክብካቤ መደረጉን ለማጣራት ኦዲት ሲደረግ በሆስፒታሉ፡-

3.1.1 በመድኃኒት እቃ ግምጃ ቤት

- አልፎ አልፎ በእርዳታና በስጦታ ለሆስፒታሉ የተሰጡ የህክምና መገልገያ ቁሳቁሶች ዋጋ ያልተተመነላቸው መሆኑ፤
- የአገልግሎት ጊዜያቸው ያለፈባቸው አንድ እስቶር ሙሉ የህክምና መገልገያ እቃዎች ሳይወገዱ ተከማችተው የሚገኙ መሆኑ፤
- በእርዳታ የመጡ ነገር ግን ሆስፒታሉ አገልግሎት ላይ ያላዋላቸው ብዛት ያላቸው የህክምና መገልገያ ቁሳቁሶች በግምጃ

ቤቱ ውስጥ ተቀምጠው የሚገኙ እናም በአይነት ተለይተው እና በቁጥር ያልተቀመጡ መሆናቸው መሆኑ፤

- በእርዳታ ከመጡ የህክምና መገልገያዎች 3ካርቶን ሲሪንጅ ሳይወገድ የተቀመጠ መሆኑ፤

3.1.2 በቋሚ እቃ ግምጃ ቤት

- የተሽከርካሪ መለዋወጫዎች እና የእስቴሽነሪ እቃዎች ተቀላቅለው በንብረት ክፍል ሰራተኞች ቢሮ ውስጥ የተቀመጡ መሆኑ፤
- በርካታ ለህክምና የሚያገለግሉና ለሰራተኞች ማደሪያ ተብለው የተገዙ የብረት አልጋዎች፣ ዊልቸሮች፣ ፍራሾች፣ ያገለገሉ ቆርቆሮዎች፣ የተሰባበሩ ጠረጴዛዎችና ወንበሮች፣ ችፍሮች፣ የተለያዩ ብረታ ብረቶች በግምጃ ቤቱ ውስጥ እና ሜዳላይ የተከማቹ ሲሆን እያንዳንዱ ንብረት ቁጥር ያልተሰጠው እና በአይነትና በብዛት ያልተመዘገበ በመሆኑ ቢጠፋ ወይም ቢሰረቅ ለማወቅ የማይቻል መሆኑ፤
- ኒሳን ላንድክሮዘር የታርጋ ቁጥር 35-2537 እና የታርጋ ቁጥር 5-00496 መወገድ ሲገባቸው ያልተወገዱ መሆኑ ፤

በኦዲት ወቅት ታውቋል፡፡

3.1.3 ባለፉት በጀት ዓመታት የኦዲት ግኝቶች ላይ በተሰጠው የኦዲት አስተያየት መሰረት በሆስፒታሉ እርምጃ ያልተወሰደባቸው፡-

- የኮቪድ-19 የማበረታቻ ልዩ አበል ክፍያ በተመሳሳይ ጊዜ በድጋሚ የተከፈላቸው ሰራተኞች ብር 115,594.00 ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ፤
- በመመሪያው የኮቪድ-19 የልዩ አበል የማበረታቻ አበል ክፍያ ላልተፈቀደላቸው የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ብር 10,834,250.00 ክፍያ ተፈጽሞ የተገኘ መሆኑ፤

- ለሆስፒታሉ ሰራተኞች የማበረታቻ ልዩ አበል ክፍያ ከደመወዝ ጋር ተደምሮ የሥራ ግብሩ ባለመሰላቱ ምክንያት ብር 3,406,765.89 የሥራ ግብር ሳይቀነስ ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ፤

ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት
መጋቢት/ 2015